

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Virtute Ac Sacramento Pœnitentiæ Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio L. Argumentum. Agitur de Præcepto tùm Divino, tùm Ecclesiastico annuæ Confessionis. Ostenditur, quas personas utrumque afficiat? Quando, & Quomodo intra annum sit confitendum? Quæ causæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94661](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94661)

19 cap. 14. quem refert idem Gobatus d. tract. 5. cap. 42. num. 183. Horrendum quippè est aliud simile exemplum, quod legitur apud P. Theophilum Raynaudum in *Prælo Spirituali*. seu in *Centuria Historiarum*, ejus Operum tom. 17. num. 13. fol. 604. & transcribitur ab eodem P. Gobato d. cap. 42. num. 197. videlicet, apud Tolosates anno 1579. cùm quidam Caupo truculentus exceptum hospitio advenam clam jugulasset; ac in hypogæo sepelisset; post aliquod tempus, pœnitentia ductus, confessus fuit crimen tam immane Sacerdoti: interim parentes advenæ, eo non comparente, fecerunt à justitia proponi præmium iis, qui renunciarent, si quid de illo scirent. Proh sce-lus? Cauponis Confessarius, quæstam æstimans pietatem, flocci faciens Scillum confessionis, revelat iudicibus peccatum sui pœnitentis, & locum sepulci advenæ. Refosso cadavere carceratur Caupo, qui crimen, antequam ad tormenta poneretur, fassus est; addens à nullo alio potuisse sciri, quàm à Confessario prædicto. Tunc Senatus Tolosanus apprimè Catholicus Cauponem innoxium dimisit; & processum irritum habuit, donec aliundè venirent indicia. Sacerdotem vero Sigilli fractorem, ac sacrilegum, ab Episcopali Curia degradatum, ipse Senatus condemnavit in furcas, in quibus à carnifice, jugulatus est; deinde ejus cadaver igne crematum. Hanc Senatùs sententiam commendat Homobonus *part. 1. Examin. tract. 5. qu. 110. Torreblanca libr. 4. Demonologia cap. 7. num. 17. & 18.* ac ipse Gobatus *ibid. num. 198. & 199.* quia processus erat ipso jure nullus, tanquam violatione Sigilli Sacramentalis. Verùm notant DD. apud Dianam Coordinatum d. tom. 1. *tr. 8. ref. 58. & 59.* existentibus in *Vet. part. 5. tract. 11. resol. 6. & resol. 51.* quod supradictæ rigorosæ pœnæ, vel mortis, vel tritemium, non infliguntur, sed miores, quando Confessarius revelavit non peccata, sed aliquas imperfectiones pœnitentis; vel cum eo tantum locutus est de peccatis confessis absque licentia; excepto casu supple-di defectum præteritæ confessionis; tunc enim absque licentia pœnitentis potest cum illo de peccatis per eum confessis sermonem habere; ut communiter docent Theologi apud ipsum Dianam Coordinatum d. tom. 1. *tract. 8. resol. 54. resol. 55. & resol. 56.* ubi tamen ab hac doctrina recedit; sed eam amplectitur, ac defendit Emin. Card. de Lauræa d. *disp. 21. num. 279. & seqq.*

DECISIO L.

ARGUMENTUM.

Agitur de Præcepto tum Divino, tum Ecclesiastico annuæ Confessionis Ostenditur, quas personas utrumque afficiat? Quando, & Quomodo intra annum sit confitendum? Quæ causæ excusent ab annua Confessione? Circa eam Quæstiones diversæ utiles, ac jucundæ. Præcipuè, an Papa teneatur confiteri? An Deipara Sacramentum Pœnitentiæ suscepit? Et an peccata confessa, & remissa in hac vita sint ab omnibus videnda in die Judicii?

Doct. Clericali Tom. 2. Lib. IV

- 1 Præceptum duplex de Sacramento Pœnitentiæ sumendo; Divinum, & Ecclesiasticum. Divinum quas personas, & quo tempore obliget? num. 2. & num. 4.
- 2 Deipara an Sacramentum Pœnitentiæ suscepit?
- 3 Præceptum Ecclesiasticum de annua Confessione unde sit? Et quas personas obliget? num. 6.
- 4 Venialium confessio an possit esse de Præcepto?
- 5 Papa an teneatur confiteri semel in anno?
- 6 Annus quomodo computandus pro Præcepto Confessionis?
- 7 Confessio quando reiteranda sit eodem anno pluries de Præcepto?
- 8 Confessione invalida adimpleri Præceptum est opinio damnata.
- 9 Causæ quinquæ excusantes à Præcepto annuæ Confessionis.
- 10 Medicorum obligatio pro Confessione infirmorum.
- 11 Peccata hic remissa an in die Judicii sint ab aliis videnda?

Restat pro conclusionem hujus operis, ut de Præcepto Sacramentalis Confessionis breviter differamus. Est igitur sciendum duplex esse Præceptum de susceptione Sacramenti Pœnitentiæ. Unum Divinum, alterum Ecclesiasticum. De Præcepto Divino præter testimonium Concilii Constantiæ sess. 8. & Florentiæ in Decreto Unionis, habemus definitionem Concilii Tridentini sess. 14. cap. 5. in princ. ibi: peccatorum confessionem omnibus post baptismum lapsis jure divino necessariam existere, & post plura versus finem: ibi: Manifestè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam (confessionem Sacramentalem) à Divino mandato alienam, & inventum humanum esse; arguè à Patribus in Concilio Lateranensi congregatis, iniriū habuisse, docere non verentur. Idcirco anathemate feriuntur can. 6. & can. 7. asserentes Sacramentum Pœnitentiæ non esse de jure Divino. Præceptum verò Ecclesiasticum habetur expressum in cap. Omnis utriusque sexus. De Pœnit. & Remiss. ac de utroque differunt Emin. Card. de Lauræa de Pœnit. disp. 23, à n. 56. & seqq. nec non Maltius in Theolog. Moral. disp. 21. art. 1. num. 151.

De Præcepto Divino Sacramentalis Confessionis duo præcipua disputant Scholastici, videlicet quas personas afficiat? Et quo tempore obliget? Circa personas concordant omnes, hoc Divinum præceptum afficere homines baptizatos ad usum rationis perventos, qui in peccatum mortale lapsi sunt. Idem Em. Card. de Lauræa d. disp. 23. n. 98. Emin. Card. de Lugo disp. 15. sect. 7. Maltius d. disp. 21. num. 152. novissimè Salmanticenses De Sacramentis in genere tract. 6. cap. 7. punct. 1. à quibus deducitur, ad hoc Divinum præceptum confitendi Sacramentaliter non teneri Infideles, seu paganos non baptizatos; infantes, puerosve nondum usum rationis adeptos; adultos fatuos ratione carentes; neque fideles, qui in gratia Dei viventes non committunt mortalia; etsi in venialia labantur. Hinc multò minùs hoc præceptum afficit illos, qui ex speciali Dei gratia abstinent à mortalibus, & à venialibus, idcirco Beatissima Virgo Deipara, quæ toto vitæ suæ tempore fuit immunis à peccatis tam mor-

D d 2

tali.

3 talibus, quam venialibus ex Trid. Conc. sess. 6. Can. 23. non fuit obligata huic præcepto; & quamvis suscepit Sacramentum baptismi, Sacramentum pœnitentiæ non suscepit; cum nunquam habuerit materiam neque necessariam, neque sufficientem huius Sacramenti. Idem Emin. Cardin. de Lauræa disp. 23. n. 100. 107. & 108. Et Suárez in 3. p. D. Tb. tom. 2. disp. 18. sect. 3. ubi ostendit, quæ Sacramenta fuerint suscepta à Virgine Matre Dei Sanctissima; & quæ non? Utrum autem Muti, qui non possunt: necnon peregrini, quorum idioma, seu loquelam non intelligit Confessarius, afficiantur hoc Divino præcepto, itaut teneantur confiteri per interpretem, nutus, vel scriptum quando idem Divinum præceptum urget, quod solet esse in articulo mortis? Tunc est opinio affirmativa, cessante periculo revelationis, seu infamiae. Ita DD. quos cumulant Salmanticenses d. tract. 6. cap. 7. punct. 2. Eminentiss. Card. de Lauræa d. disp. 23. art. 6. §. 6. & §. 7. ac etiam Maffius in Theolog. Morali d. disp. 21. num. 155. & 157. & nos supra Decis. XII.

4 Quo verò ad tempus, in quo obligat Divinum præceptum confitendi peccata, distinguunt Theologi, obligationem per se ab obligatione per accidens; obligat per se in articulo, & in periculo mortis; ut dictum est supra Decis. XI. num. 2. Hinc dum quis morbo mortali laborat, & lapsus est in mortalia, tenetur ex præcepto Divino confiteri. Item qui se exponit mortis periculo, prout ingredientes bellum, longam navigationem, suscepturi periculosum remedium corporale, mulieres noviter parituri, vel difficilem partum expertæ; hi enim omnes tenentur ex Præcepto Divino confiteri prius peccata. DD. apud eosdem Salmanticenses d. cap. 7. à num. 5. & seqq. Emin. Card. de Lugo d. disp. 15. sect. 7. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 23. à n. 179. & seqq. Maffius d. disp. 21. à n. 159. qui omnes deducunt, extra prædictos duos casus hoc Divinum præceptum non determinasse tempus præcisum ex se faciendi confessionem; sed hanc determinationem temporis reliquisse arbitrio Ecclesiæ, quæ determinavit unam vicem saltem in anno in cap. Omnis utriusque sexus. De Pœnit. & Remiss. ut infra dicemus. Obligat autem per accidens Divinum præceptum tum Sacerdotes ministraturos Sacramenta, si lapsi sint in mortalia, & habeant copiam Confessarii; tum alios Christi fideles, qui suscepturi sunt Eucharistiam, vel aliud Sacramentum; si pariter peccato gravi maculatam habeant conscientiam, ut iuribus, ac rationibus demonstrat Emin. Card. de Lauræa ead. disp. 23. à n. 196. usque in finem. & Maffius d. disp. 21. n. 162. ubi ait, obligationem Divini præcepti non afficere, neque statim post commissam mortalia, neque si ex dilatione confessionis periculum sit obliviscendi eorum aliquod; vel si declinare non posse aliquam tentationem credatur sine præsidio confessionis. Emin. Card. de Lugo d. disp. 15. sect. 4. De Lauræa d. disp. 23. art. 7. §. 5. Gobatus in Experim. Theolog. tract. 6. Casu X. à num. 250. usque ad 262. & nos ostendimus supra Decis. XI.

5 Circa Præceptum Ecclesiasticum suscipiendi saltem semel in anno Sacramentum Pœnitentiæ, constat de eo in cit. cap. Omnis utriusque sexus. De Pœnit. & Remiss. in quo ita iubetur: Omnis utriusque sexus fidelis, post quam ad annos discretionis pervenerit omnia sua solus peccata, semel saltem in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti. Esse au-

tem præceptum, non autem merum consilium constat ex verbis ibidem paulò post sequentibus: *Aloqui & vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur; & moriens christiana careat sepultura.* Quod latius comprobat Emin. Card. de Lauræa disp. 24. art. 1. §. 2. Caterum cum plurima quaesita faciant Theologi circa hoc præceptum, & varia dubia examinent, ea omnia reduci possunt ad quatuor genera; scilicet ad personas, quæ huic præcepto tenentur; ad tempus, in quo illud est adimplendum; ad modum adimplendi; & ad causas excusantes ab adimplimento.

Quo ad Personas. Regula est sine exceptione, quod omnes baptizati, cum ad usum rationis pervenerint, tenentur ex hoc præcepto suscipere Sacramentum Pœnitentiæ, si lapsi sint in gravia peccata; quamvis non sint apti sacram Eucharistiam manducare, vel ex defectu ætatis, vel ex aliquo corporali impedimento, puta tussi, catarrho, aut vomito, siquidem sunt duo præcepta distincta; istud Confessionis, & illud Communionis; ut docet Gonet de Sacram. Pœnit. disp. 2. art. 2. ac pluribus DD. citatis Collegium Salmanticense d. tract. 6. cap. 7. num. 25. & seqq. ubi colligit, hoc præceptum afficere etiam hæreticos, & apostatas; eos quoque qui habent tantummodo peccata mortalia interna; non autem eos, qui habent venialia tantum; vel cum venialibus haberent unum mortale, quod hic, & tunc ex legitima causa non essent obligati confiteri, ut tenent Suárez tom. 4. disp. 36. Eminentiss. Cardin. de Lugo disp. 15. sect. 7. num. 175. & alii apud Dianam part. 3. tract. 4. resol. 75. & 125. Quæ residunt in Coordinato tom. 1. tract. 3. resol. 6. & 61. Disputant verò hic DD. an Ecclesiæ possit præcipere confessionem venialium? Alii negant, alii affirmant, eosque citant Salmanticenses d. tract. 6. cap. 7. n. 31. & adherent affirmantibus, prout facit etiam Emin. Card. de Lauræa d. disp. 24. à num. 102. & seqq. ea ratione, quia honestum, ac proficuum est animabus confiteri venialia, & sicut ad hæc confitenda potest quis seipsum obligare ex voto, ita valet adstringi ex præcepto, prout de facto adstricti sunt Monachi Benedictini per Clem. Ne in agro. §. Sanè. De Statu Monachorum, ubi eis imposita est obligatio confitendi semel in mense; quamvis ex perfectione vitæ, quam faciunt, credantur non habere nisi venialia. Ulterius controvertunt Scholastici, an Papa sit obligatus huic præcepto Ecclesiastico annuæ Confessionis? Et resolutio est affirmativa ex vi directiva, & ne causetur scandalum fidelibus; negativa autem ex vi præceptiva, quia Supremus Legislator non cogitur stare Legi; idque pluribus rationibus confirmat ipsemet Eminentiss. Card. de Lauræa ead. disp. 24. art. 4. n. 138. & 139. qui limitat, quando Papa vult celebrare, vel recipere, aut ministrare aliis Sacramenta; tunc enim, si sit in mortali, tenetur sicut ceteri homines suscipere Pœnitentiæ Sacramentum. Idem docet Pagnanus in d. cap. Omnis, de Pœnit. & Remiss. à num. 23. & seqq. dicens: Papam vi compulsiva non ligari hoc præcepto de confitendo semel in anno; sed teneri jure divino confiteri, si committat mortalia.

Quo ad tempus adimplendi hoc præceptum de confitendo semel saltem in anno, disputant Moralistæ, quomodo computandus sit annus; & quando intelligatur incipere, ac finire, ut sciatur terminus, intra quem huic obligationi possit satisfieri. Alii volunt, esse computandum à

Paschate Resurrectionis Dominicæ ad aliud Pascha. Ita Suarez disp. 36. sect. 3. num. 8. Layman lib. 5. tract. 6. cap. 5. num. 8. Bonacina alios referens de Poenit. disp. 5. qu. 5. sect. 2. punct. 4. n. 19. Alii dicunt, esse computandum annum ab ultima confessione facta. Bissus in Hierurg. Verb. Confessio Sacramentalis num. 440. §. 6. & 7. Alii contra volunt esse computandum naturaliter à mense Januario usque ad finem Decembris; iste enim propriè intelligitur annus. Diana Coordinatus d. tom. 1. tract. 3. resolut. 53. §. 4. desumpta in Veteri ex part. 4. tractat. 4. resolut. 206. & ita tenent etiam Eminentissimi de Lugo disp. 15. num. 157. & de Lauræa disp. 24. num. 72. qui respondent opinioni contrariæ, eam procedere ex mera consuetudine, seu devotione fidelium, confitentium in Quadragesima, & quidem laudabiliter ob proximam Communionem Paschalem; sed ad implendum præceptum annuæ Confessionis, cum ab Ecclesia non sit deputatum tempus Paschæ, prout fecit pro suscipienda Eucharistia, totus annus est computandus ab initio usque in finem; ita ut qui intra hanc latitudinem habens mortalia non fuerit confessus, mortaliter peccet ob transgressionem hujus Præcepti. Sunt etiam discordes DD. in resolvendo, an qui non est confessus hoc anno teneatur confiteri bis anno sequenti? Verior tamen est opinio, quod semel tantum debeat confiteri, ut demonstrat ipse Eminens. de Lauræa d. disp. 24. num. 88. & de Lugo d. disp. 15. num. 180. nec non Gobatus d. tract. 6. num. 277. alioquin sequeretur, quod illi, qui per 20. aut 30. annos vixerunt inconfessi, venientes ad confessionem deberent eam repetere eodem anno viginti, vel triginta vicibus. Ulterius inferunt DD. debere confiteri in principio anni illius, qui prævidet, se deinde vel non esse habiturum Confessarium, vel impediendum fore, ne confiteatur amplius eo anno. Item confessum eo anno venialia, teneri reiterare confessionem eodem anno, si cadat in mortalia; non autem si confessus mortalia, iterum mortalia committat, quia cum jam satisfecerit præcepto, habet novum tempus in sequenti anno pro noviter commissis confitendis; idemque dicendum de mortalibus oblitis, si alia mortalia, de quibus recordabatur, sit confessus; ac etiam de illis, quæ legitima de causa tacuit ob justum timorem infamiae, detrimendi magni, vel fractionis Sigilli. Emin. Cardin. de Lugo d. disp. 15. num. 167. & alii DD. plurimi, quos cumulant Salmanticenses d. tract. 6. cap. 7. punct. 4. A quibus tamen dissentit Emin. Card. de Lauræa d. disp. 24. num. 95. circa peccata oblita, seu omissa; quia licet indirectè fuerint absoluta, sunt tamen subiacienda clavibus Ecclesiæ intra eundem annum, si habeatur copia Confessarii; ideo Lector in actu practico ad hunc Emin. Auctorem recurrit.

11 Quo ad modum adimplendi hoc idem Præceptum Ecclesiæ de annua Confessione; certum est, adimplendum esse per confessionem validam, ritè, ac rectè factam; siquidem inter propositiones damnatas ab Alexandro VII. anno 1665. collocata hæc est num. 28. Qui facit confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ; & eam refert Gobatus d. tract. 6. num. 279. Idcirco cavendum est à Doctoribus hanc propositionem probabilem affirmantibus, quos allegat Diana part. 3. tract. 4.

resol. 119. collocata in Operis ejus Coordinati tom. 1. tract. 3. resolut. 50. & qui recensentur à Salmanticensibus d. tract. 6. cap. 7. num. 46. 47. & seqq. ubi etiam pluribus rationibus confutantur; idemque fit ab Eminentiss. Card. de Lauræa d. disp. 24. num. 92. protestans num. 93. quod neque per Sacramentum validum, sed informe (quando scilicet quis non dolet de omnibus peccatis, at inculpabiliter, ex doctrina S. Thomæ in 4. dist. 17. qu. 3. art. 4. questunc. 1. relati à Salmanticensibus d. tract. 6. cap. 7. in princ.) adimpletur præceptum de annua Confessione, & multo minus si confessio sit invalida vel per malitiam, vel per inadvertentiam Confessarii dimittentis poenitentem sine absolutione; tenetur enim poenitens, cum id advertit, iterum confiteri pro præcepto Ecclesiæ adimplendo, ut pluribus argumentis demonstrant Salmanticenses in d. cap. 7. num. 50. rejectis Azorio, & aliis contrarium scribentibus.

Quo ad causas excusantes ab adimplimento hujus Præcepti annuæ confessionis, quinque referuntur à Theologis, atque Canonistis. Prima, si fidelis nondum pervenit ad annum discretionis, qui solet esse in septennio; quare Parochi solliciti esse debent in instruendis, ac promovendis pueris ad Sacramentalem confessionem. Secunda, si desit Confessarius, neque ad eum poenitens accedere possit, nisi per iter nimis longum, ac difficile. Tertia, si timeat aliquod grave detrimentum vitæ, bonorum, vel famæ, si confiteatur Sacerdoti, de cujus prudentia, seu secreto legitime dubitat; & alius non reperitur. Quarta, si aut ratione angustiae loci, aut sordiditatis Confessarii opus sit alta voce confiteri, & ab adstantibus audiri. Quinta, si ob injuriam acceptam non possit fidelis ita cito se disponere ad confessionem; tunc enim quamvis non liceat Episcopo, minisque Parocho prorogare tempus annuæ Confessionis, nefas non est dissimulare, & aliquantulum differre. Ita Suarez disp. 36. sect. 6. Bonacina disp. 5. qu. 4. sect. 2. punct. ult. Salmanticenses, qui alios cumulant d. tract. 6. cap. 7. punct. 6. Bissus d. Verb. Confessio Sacramentalis n. 440. §. 17. & Pax Jordanus tom. 1. libr. 3. tit. 4. num. 149. qui deinde num. 150. attendendam esse, ait, tum Episcopis in præcipiendo, tum Medicis in exequendo Const. 3. S. Pii V. Incipien. Super Gregem Domini &c. de anno 1566. mandantem, ut Medici designant visitare infirmum, si post tres dies monitus de gravitate morbi Sacramentalem confessionem suorum peccatorum non fecerit, de qua Medicorum obligatione latè tractat Zacchias in Q. O. Medicolegal. tom. 1. libr. 6. tit. 1. §. 4.

Tandem his Decisionibus det finem gravis illa Quæstio, Utrum peccata electorum hic per Poenitentiam deleta, sint ab aliis videnda in die Judicii? Negat Magister Sententiarum in 4. dist. 43. Vers. Hic quaritur in fin. & alii apud Suarezium disp. 57. sect. 7. Affirmat S. Thomas in 4. ead. dist. 43. art. ult. & alii apud Mastrium in Theol. Mor. disp. 28. n. 51. & 52. ubi pro utraque opinione examinat argumenta. Notabile est, quod dicit Ant. Glielmus in Reflex. SS. Trinit. disc. 19. in princ. scilicet: Si videbuntur ab aliis, non erit confusio ob factam in hac vita Poenitentiam, juxta illud D. Ambrosii lib. 2. de Poenit. cap. 7. Non habet, quod erubescat, cui est remissum peccatum.

F I N I S.

INDEX